

ZAKON O MIRNOM OKUPLJANJU¹

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim se Zakonom omogućuje, podržava i štiti sloboda mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: mirno okupljanje) na području Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Kanton) pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Članak 2.

(Definicije pojmova)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) „mirno okupljanje“ je namjerno i privremeno okupljanje osoba na javnom mjestu i privatnom prostoru uz pristanak vlasnika, na području Kantona radi izražavanja zajedničkog mišljenja i prenošenja zajedničkih poruka i stavova pod uvjetima propisanim ovim Zakonom;

b) „javno mjesto“ je prostor koji je u vidnom i slušnom kontaktu s ciljanim predmetom okupljanja;

c) „mirno okupljanje u pokretu“ je okupljanje na području Kantona koje se odvija kretanjem sudionika u određenom prostoru te kretanjem i zaustavljanjem sudionika na određenim mjestima između mjesta polaska i mjesta završetka kretanja;

d) „organizirano mirno okupljanje“ je okupljanje čiji je organizator poznat i koje se organizira sukladno ovom Zakonu;

e) „spontano mirno okupljanje“ je okupljanje osoba na području Kantona kao neposredan odgovor na određeni događaj u društvu, čiji organizator u pravilu nije poznat;

f) „naročito opravdani razlozi“ jesu razlozi koje organizator mirnog okupljanja ne može predvidjeti u vrijeme organiziranja okupljanja;

g) „promatrač“ je fizička osoba, predstavnik organizacije civilnog društva ili međunarodne organizacije, branitelj ljudskih prava, predstavnik Institucije ombudsmana za zaštitu ljudskih prava u Bosni i Hercegovini, kao i svaka osoba koja promatra i izvješćuje o mirnom okupljanju, a koja se ne smatra sudionikom mirnog okupljanja.

Članak 3.

(Supsidijarna primjena zakona)

U pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuje Zakon o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI – MIRNO OKUPLJANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 4.

(Načelo nediskriminacije)

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na sve osobe sukladno Zakonu o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine.

(2) Svi izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji su radi preglednosti dani u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose na muški i na ženski rod.

Članak 5.

(Načelo proporcionalnosti)

Ako mjerodavne policijske postaje u Upravi policije Ministarstva unutarnjih poslova Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Uprava policije) vode postupak i rješavaju sukladno ovom Zakonu, dužne su poduzimati mjere koje ne prelaze granice onoga što je odgovarajuće, potrebno i nužno za postizanje cilja u svakom konkretnom slučaju.

Članak 6.

¹ Objavljen u „Službenim novinama Kantona Središnja Bosna“, broj 10/24 od 5. rujna 2024.

(Vrste mirnog okupljanja)

- (1) Mirno okupljanje može biti organizirano ili spontano.
- (2) Mirno okupljanje iz stavka (1) ovog članka može biti i u pokretu.

Članak 7.

(Ograničenje mirnog okupljanja)

- (1) Mirno okupljanje može se ograničiti u iznimnim slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Mirno okupljanje može se ograničiti:
 - a) radi interesa javne sigurnosti ili javnog reda i mira;
 - b) radi sprječavanja činjenja kaznenih djela;
 - c) radi zaštite zdravlja, morala ili zaštite prava i sloboda drugih osoba koje se zasniva na načelima proporcionalnosti.
- (3) Postojanje razloga za ograničavanje mirnog okupljanja iz stavka (2) ovog članka utvrđuje se za svaki konkretni slučaj sukladno načelima iz članaka 4. i 5. ovog Zakona.

Članak 8.

(Ograničenje slobode izražavanja)

Sloboda izražavanja na mirnom okupljanju ograničena je zabranom:

- a) govora mržnje;
- b) pozivanja i poticanja na rat i nasilje;
- c) pozivanja na vjersku, rasnu, nacionalnu, etničku ili drugu mržnju ili diskriminaciju.

Članak 9.

(Mjesto mirnog okupljanja)

Mjesto mirnog okupljanja može biti svako mjesto na kojem okupljanje ne dovodi do ugrožavanja prava drugih osoba, javnog morala, sigurnosti i zdravlja ljudi te sigurnosti imovine.

Članak 10.

(Ograničenje mjesta mirnog okupljanja)

- Održavanje mirnog okupljanja može se ograničiti na sljedećim mjestima:
- a) u blizini bolnice ili drugih zdravstvenih ustanova ako ometa pristup vozilima hitne pomoći i remeti mir bolesnicima;
 - b) u blizini predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola dok u njima borave djeca i učenici;
 - c) u blizini spomenika kulture ako bi to moglo prouzročiti njihovo uništenje ili oštećenje;
 - d) na magistralnim, regionalnim i lokalnim cestama i prometnicama na kojima se odvija šinski promet na način kojim se ugrožava nesmetano odvijanje prometa, odnosno ako nije moguće dodatnim mjerama osigurati privremenu izmjenju režima prometa;
 - e) u blizini objekata koji se posebno osiguravaju, na udaljenosti od najmanje 20 metara;
 - f) na drugim mjestima ako bi se, s obzirom na vrijeme, broj sudionika ili karakter mirnog okupljanja, moglo ozbiljnije poremetiti kretanje, sigurnost, red i mir većeg broja građana.

POGLAVLJE II. OBAVJEŠTAVANJE O ODRŽAVANJU MIRNOG OKUPLJANJA

Članak 11.

(Obavijest o održavanju mirnog okupljanja)

- (1) Organizator mirnog okupljanja dostavlja mjesno mjerodavnoj policijskoj postaji (u daljnjem tekstu: policijska postaja) obavijest o održavanju mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: obavijest) najkasnije pet dana prije održavanja mirnog okupljanja.
- (2) Obavijest sadrži:
 - a) povod i cilj mirnog okupljanja;
 - b) podatke o mjestu, datumu i vremenu održavanja i trajanja mirnog okupljanja;
 - c) procjenu broja sudionika mirnog okupljanja;
 - d) osobne podatke organizatora mirnog okupljanja, koje čine: ime i prezime, adresa, kontaktni telefon ili naziv i sjedište organizatora mirnog okupljanja, i osobne podatke odgovorne osobe organizatora mirnog okupljanja (ako je organizator mirnog okupljanja pravna osoba), koje čine: ime i prezime i kontaktni telefon odgovorne osobe organizatora mirnog okupljanja, kao i osobne podatke voditelja mirnog okupljanja ako je određen;
 - e) popis redara, s njihovim osobnim podacima, pod uvjetom da su, sukladno procjeni broja sudionika mirnog okupljanja, neophodni na mirnom okupljanju;

- f) putanju kretanja i način kretanja sudionika u slučaju mirnog okupljanja u pokretu;
- g) potpis podnositelja obavijesti.

(3) Iznimno od stavka (1) ovog članka, obavijest se dostavlja najkasnije 48 sati prije održavanja mirnog okupljanja ako organizator mirnog okupljanja iz osobito opravdanih razloga obavijest nije mogao dostaviti u roku iz stavka (1) ovog članka.

(4) Ako se mirno okupljanje namjerava održati na području koje obuhvaća dvije općine ili više općina/gradova, obavijest se podnosi Upravi policije, koja odmah obavještava policijske postaje na čijem području će se održati mirno okupljanje.

Članak 12.

(Mirna okupljanja o kojima se ne obavještava policijska postaja)

(1) Policijskoj postaji ne dostavlja se obavijest o mirnom okupljanju:

- a) radi održavanja spontanog mirnog okupljanja;
- b) radi održavanja sastanaka, tribina, seminara, okruglih stolova ili okupljanja registriranih političkih stranaka te sindikalnih i drugih organizacija ili udruga koji se održavaju u zatvorenom prostoru;
- c) uobičajene pogrebne povorke;
- d) kojemu je svrha ostvarivanje gospodarskih, vjerskih, kulturnih, tradicijskih, humanitarnih, sportskih, zabavnih i drugih interesa, a kojemu nije cilj ostvarivanje prihoda i ako se održava u zatvorenom prostoru.

(2) Iznimno od točaka b) i c) stavka (1) ovog članka, organizator mirnog okupljanja obavještava policiju o održavanju mirnog okupljanja kada smatra da je, s obzirom na broj sudionika ili prirodu okupljanja, potrebno poduzeti dodatne sigurnosne mjere za osiguranje mirnog okupljanja.

Članak 13.

(Način dostave obavijesti o mirnom okupljanju)

(1) Obavijest o mirnom okupljanju dostavlja se osobno, preporučenom pošiljkom, faksom ili elektroničkom poštom.

(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, dežurni policijski službenik policijske postaje može i telefonski poziv smatrati obavješću o mirnom okupljanju u slučaju:

- a) ako organizator mirnog okupljanja iz naročito opravdanih razloga nije bio u mogućnosti dostaviti pisanu obavijest ili
- b) ako je važno da se mirno okupljanje održi u određenom razdoblju.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka policijski službenik sastavlja službenu zabilješku, koja sadrži sve podatke iz stavka (2) članka 11. ovog Zakona, i dostavlja je zapovjedniku policijske postaje.

Članak 14.

(Nepotpuna obavijest)

(1) U slučaju dostave nepotpune obavijesti o mirnom okupljanju policijska postaja bez odgađanja, a najkasnije u roku od 24 sata od primitka, obavještava organizatora mirnog okupljanja o potrebi otklanjanja formalnih nedostataka i obvezi sastavljanja obavijesti sukladno stavku (2) članka 11. ovog Zakona.

(2) Ako organizator mirnog okupljanja ne dopuni obavijest u roku od 24 sata od obavještavanja iz stavka (1) ovog članka, policijska postaja provest će raspoložive aktivnosti iz svoje mjerodavnosti kako bi od organizatora mirnog okupljanja osigurala potrebne podatke, a sve s ciljem poduzimanja potrebnih mjera za osiguranje provođenja mirnog okupljanja.

Članak 15.

(Zabrana održavanja mirnog okupljanja)

(1) Policijska postaja rješenjem zabranjuje održavanje mirnog okupljanja:

- a) ako je mirno okupljanje usmjereno na nasilno ugrožavanje ustavnog poretka;
- b) ako je mirno okupljanje usmjereno na činjenje kaznenih djela ili poticanje na činjenje kaznenih djela;
- c) ako su ciljevi mirnog okupljanja usmjereni na pozivanje i poticanje na oružani sukob ili upotrebu nasilja, na kršenje zajamčenih prava i sloboda čovjeka te na nacionalnu, rasnu, vjersku ili drugu mržnju ili netrpeljivost;

d) ako postoji stvarna i neposredna opasnost da bi održavanjem mirnog okupljanja bili ugroženi sigurnost i zdravlje ljudi i imovina ili bi došlo do stvarne opasnosti od nasilja ili narušavanja javnog reda i mira u većem opsegu;

e) ako ga organizira ili se organizira u ime organizacije odnosno udruge građana čiji je rad odlukom mjerodavnog suda zabranjen;

f) ako se na osnovi procjene iz članaka 7. i 10. ovog Zakona utvrdi da se ne može održati mirno okupljanje

u slučajevima navedenim u tim odredbama.

(2) O zabrani iz stavka (1) ovog članka policijska postaja odlučuje u svakom konkretnom slučaju na osnovi načela proporcionalnosti.

(3) Rješenje iz stavka (1) ovog članka donosi se i dostavlja najkasnije 48 sati prije održavanja mirnog okupljanja.

Članak 16.

(Žalba)

(1) Na rješenje iz članka 15. ovog Zakona organizator mirnog okupljanja može podnijeti žalbu najkasnije 24 sata prije održavanja mirnog okupljanja.

(2) Žalba se podnosi ministru unutarnjih poslova Kantona Središnja Bosna preko policijske postaje, na rješavanje.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Rješenje u povodu žalbe donosi se i dostavlja organizatoru mirnog okupljanja najkasnije u roku od 24 sata od primitka žalbe.

(5) Organizator mirnog okupljanja dužan je odmah po primitku rješenja kojim se zabranjuje mirno okupljanje obavijestiti javnost o tome i, po mogućnosti, ukloniti istaknute obavijesti o sazivanju mirnog okupljanja.

(6) Protiv rješenja iz stavka (4) ovog članka može se pokrenuti upravni spor pred mjerodavnim sudom.

Članak 17.

(Odobrenje za održavanje mirnog okupljanja na putu)

(1) Ako se mirno okupljanje održava na putu, uslijed čega bi promet bio obustavljen ili ometan, organizator je dužan uz obavijest priložiti i odobrenje mjerodavnog tijela sukladno Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini.

(2) Ako se zbog održavanja mirnog okupljanja na putu zabranjuje odvijanje prometa, policijska postaja izdaje odobrenje, uz prethodno odobrenje tijela mjerodavnog za promet na čijem se području zabranjuje promet.

POGLAVLJE III. OBVEZE

Članak 18.

(Obveze organizatora mirnog okupljanja)

(1) Organizator mirnog okupljanja fizička je ili pravna osoba koja poziva na mirno okupljanje, obavještava policijsku postaju te priprema i organizira mirno okupljanje.

(2) Organizator mirnog okupljanja dužan je:

a) voditi i nadzirati mirno okupljanje;

b) po potrebi angažirati redarsku službu;

c) organizirati i usmjeravati rad redara propisan člankom 20. ovog Zakona;

d) surađivati s policijskim službenicima policijske postaje u vezi s planiranjem mjera za održavanje reda i mira tijekom mirnog okupljanja;

e) omogućiti nesmetan prolazak vozilima hitne medicinske pomoći, policijskim i vatrogasnim vozilima, kao i vozilima drugih službi potrebnim za održavanje reda i mira na mirnom okupljanju;

f) poduzimati potrebne mjere da bi se osigurao red na mirnom okupljanju i upozoravati sudionike o obvezi poštovanja Zakona;

g) u suradnji s policijskim službenicima policijske postaje prekinuti mirno okupljanje ako nastupi neposredna opasnost za sigurnost ljudi ili imovine.

(3) Organizator mirnog okupljanja može za redarske poslove angažirati ovlaštenu agenciju za zaštitu ljudi i imovine.

Članak 19.

(Obveze voditelja mirnog okupljanja)

(1) Organizator mirnog okupljanja može zbog složenosti organiziranja mirnog okupljanja, očekivanog broja sudionika ili drugih razloga imenovati voditelja mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: voditelj).

(2) Voditelj je fizička osoba, koju odredi organizator mirnog okupljanja, koja nadzire mirno okupljanje, usmjerava rad redara i pomaže u organiziranju mirnog okupljanja i komunikaciji s policijskim službenicima policijske postaje.

(3) Voditelj postupa u skladu sa stavkom (2) članka 18. ovog Zakona.

Članak 20.

(Obveze redara)

(1) Redar je fizička osoba, koju odredi organizator mirnog okupljanja, koja pomaže u nesmetanom odvijanju mirnog okupljanja, pružanju informacija i uputa sudionicima mirnog okupljanja i tijekom održavanja okupljanja u neposrednom je kontaktu s policijskim službenicima.

(2) Redar je dužan:

- a) usmjeravati kretanje sudionika mirnog okupljanja;
- b) pružati neophodne informacije sudionicima;
- c) ostvarivati i održavati kontakt i suradnju s policijskim službenicima u svim pitanjima od interesa za nesmetano održavanje mirnog okupljanja i sigurnost sudionika;
- d) po potrebi prenositi naredbe policijskih službenika sudionicima mirnog okupljanja.

(3) Za vrijeme obavljanja dužnosti iz stavka (2) ovog članka redar obvezno nosi prsluk fluorescentne boje ili istaknutu vidljivu oznaku s natpisom „redar“.

Članak 21.

(Sudionici i obveze sudionika mirnog okupljanja)

(1) Sudionici mirnog okupljanja su organizator mirnog okupljanja, voditelj, redar i osobe prisutne na mirnom okupljanju.

(2) Sudionici mirnog okupljanja ne smiju nositi odore, oznake ili druga obilježja kojima se poziva ili potiče na oružani sukob ili nasilje, kršenje ljudskih prava i sloboda i posebnih manjinskih prava i sloboda drugih osoba te nacionalnu, rasnu, rodnu, vjersku ili drugu diskriminaciju, mržnju i netrpeljivost.

(3) Osobe prisutne na mirnom okupljanju dužne su postupiti po uputama organizatora mirnog okupljanja, voditelja i redara ako su se stekli uvjeti za prekid mirnog okupljanja.

Članak 22.

(Poslovi policije)

Poslove zaštite sigurnosti osoba i imovine, zaštite ljudskih prava i sloboda i posebnih manjinskih prava i sloboda drugih osoba te zaštite zdravlja i druge poslove koji se odnose na osiguravanje mirnog okupljanja obavljaju policijski službenici.

POGLAVLJE IV. PREKIDANJE MIRNOG OKUPLJANJA

Članak 23.

(Sprječavanje i prekid mirnog okupljanja)

Policijski službenici će spriječiti ili prekinuti mirno okupljanje:

- a) ako je rješenjem zabranjeno održavanje mirnog okupljanja;
- b) ako je nastupila osnova iz stavka (1) članka 15. ovog Zakona.

Članak 24.

(Mjere za prekid mirnog okupljanja)

(1) Naredbu o sprječavanju i prekidu mirnog okupljanja iz članka 23. ovog Zakona policijska postaja izdaje organizatoru mirnog okupljanja i voditelju.

(2) Organizator mirnog okupljanja i voditelj dužni su sudionicima mirnog okupljanja priopćiti da je mirno okupljanje prekinuto i zatražiti da se sudionici mirno razidu.

(3) Ako organizator mirnog okupljanja, voditelj ili sudionici mirnog okupljanja ne postupe sukladno naredbi iz stavka (1) ovog članka, policijski službenici dužni su poduzeti nužne mjere za provođenje naredbe iz stavka (1) ovog članka.

Članak 25.

(Zabrana nošenja oružja i opasnih predmeta)

Sudionicima mirnog okupljanja, promatračima, predstavnicima medija i osobama koje se kreću prema mjestu održavanja mirnog okupljanja zabranjeno je nošenje oružja i opasnih predmeta pogodnih za nanošenje ozljeda ili oštećivanje imovine.

Članak 26.

(Izvješćivanje)

(1) Policijska postaja vodi evidenciju o mirnom okupljanju i jednom godišnje izvješćuje upravu policije o provedbi ovog Zakona.

(2) Izvješće iz stavka (1) ovog članka sadrži podatke o broju:

- a) primljenih obavijesti o mirnom okupljanju;
- b) održanih mirnih okupljanja;

- c) zabranjenih mirnih okupljanja i razlozima zabrane mirnog okupljanja;
- d) izrečenih prekršaja sukladno ovom Zakonu.

POGLAVLJE V. PROMATRAČI I PREDSTAVNICI MEDIJA

Članak 27.

(Promatrač na mirnom okupljanju)

- (1) Promatrač može obavijestiti policijsku postaju i organizatora mirnog okupljanja o svojoj prisutnosti prije održavanja mirnog okupljanja.
- (2) Promatraču je dopušteno praćenje mirnog okupljanja i nakon prekida okupljanja bez obzira na to pod kojim okolnostima je prekinuto odnosno spriječeno.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovog članka, promatraču se zabranjuje daljnje praćenje okupljanja u slučaju kada bi njegova prisutnost mogla ugroziti njegovu sigurnost ili neopravdano ometati policijske službenike u obavljanju njihovih ovlasti.
- (4) Promatrač je dužan nositi obilježja koja nedvosmisleno upućuju na to da je promatrač.
- (5) Organizator mirnog okupljanja i policijski službenici ne smiju ograničavati aktivnost promatrača tijekom mirnog okupljanja.

Članak 28.

(Predstavnik medija na mirnom okupljanju)

- (1) Od predstavnika medija ne smije se zahtijevati da bude formalno akreditiran za konkretno mirno okupljanje kako bi pratio mirno okupljanje i izvješćivao o mirnom okupljanju.
- (2) Predstavniku medija dopušteno je izvješćivanje s mirnog okupljanja i nakon prekida tog okupljanja bez obzira na to pod kojim je okolnostima prekinuto odnosno spriječeno.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovog članka, predstavniku medija zabranjuje se daljnje izvješćivanje u slučaju kada bi njegova prisutnost mogla ugroziti njegovu sigurnost ili značajno ometati policijske službenike u obavljanju njihovih ovlasti.
- (4) Organizator mirnog okupljanja i policijski službenici ne smiju sprječavati, ograničavati i ometati rad predstavnika medija tijekom mirnog okupljanja.
- (5) Predstavnik medija dužan je nositi obilježja koja nedvosmisleno upućuju na to da je predstavnik medija.

POGLAVLJE VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 29.

(Novčane kazne od 100,00 KM do 4.000,00 KM)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba organizator mirnog okupljanja:
 - a) ako ne dostavi policijskoj postaji obavijest o održavanju mirnog okupljanja sukladno stavku (1) članka 11. ovog Zakona;
 - b) ako održi mirno okupljanje koje je zabranjeno rješenjem policijske postaje [stavak (1) članka 15. ovog Zakona];
 - c) ako postupi protivno stavku (2) članka 18. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, organizatoru mirnog okupljanja, novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se fizička osoba organizator mirnog okupljanja, novčanom kaznom od 300,00 KM do 500,00 KM.
- (4) Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj vođa ako postupi protivno stavku (3) članka 19. ovog Zakona.

Članak 30.

(Novčane kazne od 100,00 KM do 400,00 KM)

- Novčanom kaznom od 100,00 KM do 400,00 KM kaznit će se za prekršaj redar ako postupi protivno stavcima (2) i (3) članka 20. ovog Zakona.

Članak 31.

(Novčane kazne od 100,00 KM do 300,00 KM)

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba sudionik mirnog okupljanja ako postupi protivno stavcima (2) i (3) članka 21. ovog Zakona.

DIO TREĆI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

(Započeti postupci)

Svi postupci koji do dana stupanja na snagu ovog propisa nisu pravomoćno okončani završit će se prema odredbama propisa koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 33.

(Stavljanje izvan snage)

Stupanjem na snagu ovog Zakona stavlja se izvan snage odredbe Zakona o javnim okupljanjima („Službene novine Županije Središnja Bosna“, broj 15/2000; „Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 4/05) koje uređuju pravo i način javnog okupljanja.

Članak 34.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Kantona Središnja Bosna“.

Broj: 01-02-829/24 PREDsjedatelj SABORA
31. srpnja 2024.
Travnik Dražen Matišić, v. r.

**